

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststellen Integraal Programma van Eisen / Functioneel Ontwerp Natuurgebied Zuilen

Beleidsveld	Groen
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Floris van Proosdij
Kenmerk	30255876
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE/FO) voor Natuurgebied Zuilen vast te stellen, waarmee verder invulling wordt gegeven aan de ambitie om het gebied te ontwikkelen tot een toegankelijk landschap met meer ruimte voor natuur, sport en recreatie, met als belangrijkste uitwerkingen ten opzichte van het startdocument:
 - a. de Vechtdijk wordt autovrij tussen de J. M. de Muinck Keizerbrug en de Slotlaan,
 - b. er komt een uitkijktoren in het gebied,en waarin daarnaast de volgende keuzes zijn opgenomen:
 - c. in het kader van dit project wordt nu geen nieuwe oeververbinding over de Vecht gerealiseerd,
 - d. het Slingerbos en Manitobabos worden behouden als rustgebied voor plant en dier,
 - e. de bestaande oevervegetatie van de Vecht wordt beschermd en behouden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Het IPvE/FO Natuurgebied Zuilen geeft invulling aan het [Startdocument Natuurgebied Zuilen](#) dat in september 2024 door de raad is vastgesteld. Met dit startdocument en IPvE/FO wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van het gebied als toegankelijk landschap met ruimte voor groen (natuur), sport en recreatie, zoals in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU) geformuleerd. In dit IPvE/FO zijn de doelstellingen en maatregelen uit het startdocument verder uitgewerkt. Hierbij zijn onder andere een aantal maatregelen uitgewerkt waarover de raad bij de vaststelling van het startdocument expliciet aangaf over de uitwerking te willen beslissen, te weten: een onderzoek naar een mogelijke nieuwe oeververbinding over de Vecht, de toekomst van het Slingerbos en Manitobabos, en de inrichting van de Vechoever en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Context

Aanleiding

De natuur verkeert wereldwijd in crisis. Klimaatverandering en andere invloeden leiden tot afname van biodiversiteit en het verdwijnen van natuur. Utrecht wil een stad zijn waar natuur en mens in balans zijn – groen en natuurinclusief. Tegelijk groeit de stad: steeds meer mensen willen er wonen, werken, studeren of op bezoek komen. Om deze gezonde groei mogelijk te maken, zet Utrecht in op voldoende toegankelijke, openbare groene ruimtes. Plaatsen waar de natuur kan bloeien en bewoners kunnen ontspannen in het groen

In de omgevingsvisie van Utrecht (de [Ruimtelijke Strategie Utrecht of RSU 2040](#)) is het principe van gezonde groei voor Utrecht geformuleerd. In dat kader is de ambitie vastgelegd om 440 hectare groen in de stad toe te voegen. Groen is van groot belang voor de biodiversiteit; planten, bomen en dieren hebben leefruimte nodig in de stad. Daarnaast is voldoende biodivers groen in de stad van cruciaal belang voor de gezondheid van onze inwoners. Groen in en om de stad geeft Utrechters de mogelijkheid om te ontspannen, zorgt voor verkoeling, wateropvang en schone lucht. Natuurgebied Zuilen heeft een grote potentie om mensen dicht bij de natuur te brengen én de biodiversiteit te versterken. Daarom is in de RSU vastgelegd dat het gebied ingericht wordt als “toegankelijk landschap met een programma voor groen (natuur), sport en recreatie” (RSU p. 150).

In het Coalitieakkoord [Investeren in Utrecht 2022-2026](#) is afgesproken om tot 2032 een aantal parken aan de stad toe te voegen, waaronder Natuurgebied Zuilen, en zijn middelen gereserveerd voor het gebied als één van de iconoprojecten van de stad. In 2022 is [een eerste toekomstbeeld](#) opgesteld en gepubliceerd. Op basis van de reacties op dit stuk is besloten om een pas op de plaats te maken en is met een werkgroep van bewoners, betrokkenen én ambtenaren gezamenlijk een nieuw toekomstbeeld (startdocument) voor het gebied gemaakt.

Op 26 september 2024 is het [startdocument Natuurgebied Zuilen](#) door de gemeenteraad vastgesteld. Met dit besluit zijn de kaders voor de ontwikkeling van het natuurgebied door de raad vastgelegd. De volgende stap in de ontwikkeling van het gebied is het uitwerken van dit startdocument tot een Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE/FO). Sommige onderdelen van de plannen zijn in het startdocument al heel concreet en precies beschreven, andere onderdelen vroegen nog om een nadere uitwerking. De belangrijkste hiervan waren:

- De aanpassing van de verkeerssituatie op de Vechtdijk
- Het van bewoners afkomstige idee om een uitkijktoren in het gebied te realiseren

Bij de vaststelling van het startdocument heeft de raad bovendien gevraagd om het IPvE/FO op een drietal onderwerpen waar nog discussie over bestond opnieuw aan de raad voor te leggen. Het ging hierbij om:

- Een afweging over een mogelijke nieuwe oeververbinding over de Vecht op basis van een haalbaarheidsonderzoek
- Het mogelijk toegankelijk maken van het Slingerbos en Manitobabos versus de aanwezige natuurwaarden
- Een mogelijke nieuwe inrichting van de Vechoever (herstel historische Jaagpad tot Oud Zuilen, aanleg van natuurvriendelijke oevers, realisatie van aanlegsteigers voor kano's) versus aantasting van bestaande oevervegetatie

Bij alle drie deze onderdelen uit het startdocument is in de uitwerking om een zorgvuldige afweging en goede onderbouwing van de in het IPvE/FO uitgewerkte voorstellen gevraagd.

Juridische context

Dit besluit is niet gericht op rechtsgevolgen. Er is na vaststelling geen bezwaar of beroep mogelijk. Het college heeft op verzoek van de raad bij vaststelling van het startdocument vanwege de voorgeschiedenis van dit project de toezegging gedaan het vaststellen van het IPvE/FO aan de raad te laten, in afwijking van (de interne werkinstructie van) het Utrechtse Plan Proces (UPP) voor complexe ruimtelijke projecten.

Beslistermijn

Om uiterlijk in 2027 te kunnen starten met de uitvoering van deze ontwikkeling moet in 2025 een besluit genomen worden over het IPvE/FO.

Beoogd effect

Natuurgebied Zuilen heeft een grote potentie om de natuur een boost te geven én mensen dichterbij de natuur te brengen. Met de uitwerking van het startdocument in een IPvE/FO wordt verdere invulling gegeven aan de doelstellingen voor het gebied uit het startdocument: deze dragen bij aan het versterken van de biodiversiteit in Utrecht en het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid van Utrechters.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan uw raad

- Brief van [februari 2022](#) waarin de start van het participatietraject richting het (eerste) toekomstbeeld werd aangekondigd
- Memo van [5 juli 2022](#) over de beantwoording van een inwonersbrief over participatie rond het eerste toekomstbeeld
- Brief van [29 september 2022](#) waarin werd gemeld dat de concept visie voor Natuurgebied Zuilen voor inspraak was vrijgegeven
- Brief van [9 maart 2023](#) over de voortgang van diverse vergroeningsprojecten waaronder Natuurgebied Zuilen
- Brief van [28 november 2023](#) over de rapportage van de reacties op de eerste visie voor Natuurgebied Zuilen
- Brief van [3 september 2024](#) waarin de raad is geïnformeerd over de afspraken met de pachter van de landbouwpercelen in Natuurgebied Zuilen
- Raadsbesluit van [26 september 2024](#) over het Startdocument Natuurgebied Zuilen, waarbij de volgende moties en amendementen zijn aangenomen of overgenomen:
 - o [A162 Waterkwaliteit natuurvriendelijke oevers en beheer watergangen](#) (aangenomen): leg bij de planuitwerking de nadruk op de realisatie van natuurvriendelijke oevers *in* het gebied en niet langs de Vecht, en streef het maximale aantal km natuurvriendelijke oevers en voedselhagen in het gebied na
 - o [M385 Bescherm de oevervegetatie \(tegen de impact van jaagpad en steiger\)](#) (aangenomen): hou bij de uitwerking van het herstel van het Jaagpad langs de Vecht en de realisatie van een aanlegsteiger voor kano's rekening met de bestaande oevervegetatie
 - o [M386 IpvE](#) (overgenomen): stuur het IPvE/FO voor Natuurgebied Zuilen als raadsvoorstel naar de raad

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp (IPvE/FO) voor Natuurgebied Zuilen vast te stellen, waarmee verder invulling wordt gegeven aan de ambitie om het gebied te ontwikkelen tot een toegankelijk landschap met meer ruimte voor natuur, sport en recreatie, met als belangrijkste uitwerkingen ten opzichte van het startdocument: a. de Vechtdijk wordt autovrij tussen de J. M. de Muinck Keizerbrug en de Slotlaan, b. er komt een uitkijktoren in het gebied,

	en waarin daarnaast de volgende keuzes zijn opgenomen: c. in het kader van dit project wordt nu geen nieuwe oeververbinding over de Vecht gerealiseerd, d. het Slingerbos en Manitobabos worden behouden als rustgebied voor plant en dier, e. de bestaande oevervegetatie van de Vecht wordt beschermd en behouden.
Argumenten	
1.1	<u>Met dit IPvE/FO wordt verder invulling gegeven aan de ambities voor Natuurgebied Zuilen, zoals vastgelegd in het Startdocument Natuurgebied Zuilen</u> Het IPvE/FO vormt een belangrijke volgende stap in de ontwikkeling van Natuurgebied Zuilen, in lijn met de ambities voor het gebied uit de RSU en het Startdocument. De zes doelstellingen voor het gebied uit het Startdocument – variërend van meer ruimte voor natuur en erfgoed tot betere toegankelijkheid en recreatiemogelijkheden – zijn in dit IPvE/FO verder uitgewerkt. Naast de in het startdocument reeds vrij precies beschreven maatregelen heeft ook op een aantal onderdelen een nadere uitwerking plaatsgevonden, waaronder een autovrije Vechtdijk en een uitkijktoren. Dit functioneel inrichtingsplan biedt zo een stevige basis voor het opstellen van een Voorlopig en Definitief Ontwerp, waarmee de realisatie van Natuurgebied Zuilen daadwerkelijk kan beginnen.
1.2	<u>Een autovrije Vechtdijk draagt in grote mate bij aan de ontwikkeling van het gebied als prettige verblijfsplek voor fietsers en wandelaars</u> Na onderzoek (zie bijlage) van de drie varianten ((fietsstraat / éénrichtingsverkeer / autovrij) voor een aangepaste verkeerssituatie op de Vechtdijk uit het startdocument is de conclusie dat de variant autovrij haalbaar én wenselijk is. De Vechtdijk wordt autovrij vanaf de onderdoorgang van de J. M. de Muinck Keizerbrug tot de Slotlaan. Deze optie creëert de meest verkeersveilige situatie voor fietsers en voetgangers, maakt het mogelijk om de westelijke afrit van de Franciscusdreef te laten vervallen voor autoverkeer en creëert meer ruimte en een hogere verblijfskwaliteit voor de entreezone Gemaal De Klop. Daarmee wordt de Vechtdijk veel meer betrokken bij het gebied en vormt deze straks een belangrijke pijler van het toekomstige Natuurgebied Zuilen als prettige verblijfsplek voor fietsers en wandelaars.
1.3	<u>Een uitkijktoren geeft Natuurgebied Zuilen een publiekstrekker voor jong en oud</u> Tijdens het uitwerken van het startdocument bestond onder bewoners enthousiasme voor een uitkijktoren in het gebied. Een uitkijktoren is destijds ook opgenomen in het alternatieve bewonersplan voor de ontwikkeling van Natuurgebied Zuilen. Bij het ontwerpend onderzoek voor het functioneel ontwerp is dit idee daarom meegenomen en onderzocht op haalbaarheid en wenselijkheid. Hierbij zijn randvoorwaarden zoals locatie, uitstraling, beheer, (sociale) veiligheid en (ecologische) inpassing opgehaald. Daarnaast is een uitkijktoren financieel geraamd. Het idee voor een uitkijktoren is vervolgens in de peiling over het functioneel ontwerp meegenomen. Hieruit bleek dat voldoende deelnemers aan de peiling een uitkijktoren in het gebied van toegevoegde waarde vinden. Ook de bewonersgroep die het oorspronkelijke idee hadden geopperd reageerden positief. Voor nu wordt uitgegaan van een houten toren van circa 25 meter. De toren wordt in het detailontwerp nader gedetailleerd. Een uitkijktoren kan een publiekstrekker voor jong en oud in het gebied worden, en daarmee in belangrijke mate bijdragen aan de doelstellingen uit het startdocument om het erfgoed beter zichtbaar en beleefbaar te maken, meer mogelijkheden te bieden om te wandelen, sporten en spelen, én het gebied beter vindbaar te maken.

1.4	<u>Door voor nu af te zien van een kostbare nieuwe oeververbinding over de Vecht ontstaat financiële ruimte om alle overige maatregelen uit het IPvE/FO te realiseren</u> Eén van de ambities uit de bestuurlijke opdracht van het project Natuurgebied Zuilen is het verbeteren van verbinding tussen het gebied en de wijk Zuilen. In de eerste visie voor het gebied uit 2022 is een brug over de Vecht als mogelijkheid genoemd. Dit voorstel riep destijds veel reacties op. In het startdocument is nog geen definitieve richting bepaald voor deze ambitie, mede doordat de inpasbaarheid, kosten en juridische kaders nog onduidelijk waren. Daarom is besloten eerst aanvullend onderzoek te doen naar de haalbaarheid van verschillende varianten van een nieuwe oeververbinding, waaronder een brug of een pont. Dit onderzoek heeft acht mogelijke varianten opgeleverd, verdeeld over twee locaties benoemd in het startdocument. Op basis van landschappelijke, cultuurhistorische, ecologische en recreatieve criteria zijn drie varianten verder onderzocht en geraamd: • Een beweegbare brug (€4,4 miljoen) • Een vaste lage brug (€3,3 miljoen) • Een onbemande pont (€1,6 miljoen) Uit de analyse blijkt dat, gezien het beschikbare budget, géén van deze varianten een gunstige kosten-batenverhouding heeft binnen de context van dit project. Geen nieuwe oeververbinding levert een besparing op van minimaal €1,6 miljoen dat in het voorliggende IPvE/FO besteed is aan het realiseren van veel andere maatregelen die de doelstellingen uit het startdocument helpen realiseren.
1.5	<u>Het afgesloten houden van het Slingerbos en Manitobabos zorgt voor het behoud van een waardevol rustgebied voor flora en fauna in de omgeving</u> In het Startdocument is de ambitie opgenomen om de historische rondwandelingen in het gebied uit te breiden met een route rond de sportvelden aan de 2^e Polderweg via het zogenaamde ‘rondje Slingerbos-Manitobabos’. Het Slingerbos en Manitobabos zijn al lange tijd ontoegankelijk voor de mens, en daardoor op dit moment een rustgebied voor flora en fauna. Omdat de impact van een wandelpad op de aanwezige natuurwaarden nog onduidelijk was, heeft de raad bij de vaststelling van het startdocument opgeroepen tot een zorgvuldige afweging bij de verdere uitwerking van deze route. Uit het ontwerp onderzoek bij de uitwerking van het FO blijkt dat de kwaliteit van een rondwandeling rond de sportvelden beperkt is, terwijl de aanleg door aanwezigheid van meerdere watergangen relatief hoge kosten met zich mee brengt. De combinatie van hoge kosten en lage meerwaarde, maakt het behoud van het gebied als rustgebied voor plant en dier een logische keuze. Als waardevol alternatief is een groene rondwandeling rond het volkstuincomplex Ons Genot verkend. Deze route is technisch eenvoudiger te realiseren, brengt lagere kosten met zich mee en versterkt bovendien de verbinding tussen het gebied en het bedrijventerrein Overvecht. Het Slingerbos-Manitobabos afgesloten houden sluit aan bij het verzoek van uw raad om de natuurwaarden zorgvuldig te wegen. Tegelijkertijd blijft de ambitie voor versterking van het wandelnetwerk behouden, maar op een beter passende locatie.
1.6	<u>Door het ontwerp van de wandelverbinding met Oud Zuilen en de focus op natuurvriendelijke oevers in het gebied blijft de bestaande oevervegetatie langs de Vecht zoveel mogelijk behouden</u> De Vecht is eeuwenlang de levensader van de stad geweest en werd druk bevaren. Om zeilschepen, bij gebrek aan wind, en trekschuiten toch te kunnen laten varen was er een jaagpad langs de oever aangelegd. Dat is deels nog

	aanwezig. In het startdocument is de ambitie geformuleerd om het jaagpad te herstellen tot Oud Zuilen. In de aangenomen motie 385 riep de raad op om bij de uitwerking van deze ambitie rekening te houden met de bestaande oevervegetatie langs de Vecht. Uit de planuitwerking blijkt dat het noordelijke deel van de Vechtdijk een te smal profiel heeft om hier het jaagpad te herstellen zonder schade aan de waardevolle oevervegetatie. Daarom wordt alleen het nog aanwezige jaagpad langs het zuidelijk deel van de Vechtdijk verbeterd, en op een andere wijze, via het gebied zelf, een doorgaande wandelroute richting Oud Zuilen gerealiseerd. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van bestaande wandelpaden. Door de gehele Vechtdijk langs het gebied autovrij te maken, wordt bovendien gezorgd voor een prettiger omgeving voor fietsers én wandelaars op en langs de Vechtdijk. Daarnaast bevat het startdocument de ambitie om natuurvriendelijke oevers aan te leggen, zowel in het gebied én langs de Vecht. Bij de vaststelling van het startdocument is via amendement A162 door de raad aangegeven dat dit niet ten koste mag gaan van de bestaande beschoeiing aan de oever. Omdat natuurvriendelijke oevers ruimte vragen en het profiel van de Vechtdijk beperkt is, is ervoor gekozen langs de Vecht niet te realiseren. Binnen het gebied zelf is gezocht naar een evenwichtige inpassing van natuurvriendelijke oevers, met aandacht voor zowel ecologische waarde als de belangen van de pachter. Hierbij is ook gekeken naar gunstige ligging ten opzichte van zonlicht (bezonning), aangezien schaduw de effectiviteit van natuurvriendelijke oevers beperkt. Onder deze randvoorwaarden is het mogelijk gebleken om circa 2,3 km natuurvriendelijke oeverzones binnen het gebied te realiseren
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	Een autovrije Vechtdijk heeft gevolgen voor het autoverkeer in de omgeving Het autovrij maken van de Vechtdijk heeft gevolgen voor het autoverkeer op en rond de Vechtdijk. In de peiling over het functioneel ontwerp is door sommige belanghebbenden zorg uitgesproken over deze gevolgen: onder andere over een toename aan bestemmingsverkeer voor de Groenweg (gemeente Stichtse Vecht) door de dorpskern van Oud Zuilen. Bij het ontwerpend onderzoek en bij het ophalen van input op de ontwerprichting in het FO zijn deze zorgen goed gewogen en beoordeeld. De Vechtdijk tot Oud Zuilen bevat geen adressen, dus de aanpassing treft geen bestemmingsverkeer op de Vechtdijk zelf. Bovendien is uit verkeersonderzoek gebleken dat gemiddeld slechts 500 motorvoertuigen per dag gebruikmaken van de Vechtdijk. Hiervan is slechts een deel bestemmingsverkeer voor het dorp Oud Zuilen: een relatief groot deel betreft lesvoertuigen. Ook de ontsluiting van Oud Zuilen komt met deze maatregel niet onder druk te staan: het aantal motorvoertuigen is zeer beperkt, en Oud Zuilen blijft goed bereikbaar via de Zuilenselaan. De maatregel is ook besproken met de nood- en hulpdiensten, de gemeente Stichtse Vecht, de dorpscommissie Oud Zuilen en de Fietsersbond. Allen zijn positief over het voorstel. Ook zijn zorgen geuit over de bereikbaarheid van de percelen in het gebied voor de gebiedspartner en beheerder. Hiervoor wordt bij de uitwerking bekeken welke maatregelen hier nodig zijn, te denken valt aan een ontheffing.
1.2	De verbinding tussen het gebied en Zuilen wordt (voorlopig) niet verbeterd Door de keuze om een oeververbinding over de Vecht in het kader van dit project nu niet te realiseren, wordt een ambitie uit de bestuurlijke opdracht ("verbeter de verbinding met Zuilen") niet gerealiseerd. Hiermee wordt ook het idee om veerpont over de Vecht te realiseren losgelaten: een oplossing die tot nu toe steeds op het meeste draagvlak uit de omgeving kon rekenen.

	Een nieuwe oeververbinding wordt wel nog steeds van toegevoegde waarde beschouwd voor de verbinding van Zuilen met het toekomstige natuurgebied. Daarom wordt nog bekeken hoe en op welke manier een mogelijke nieuwe oeververbinding in de toekomst alsnog haalbaar kan zijn. Hiervoor biedt het onderzoek veel nuttige informatie voor een toekomstige afweging.
1.3	<u>Mogelijke kansen voor natuurontwikkeling in het Manitobabos worden niet benut</u> Doordat het Manitobabos niet wordt ontsloten, wordt geen nieuwe inrichting en ook geen beheerplan voor het Manitobabos uitgewerkt. Het Manitobabos valt hiermee in zijn geheel buiten de scope van de ontwikkeling van Natuurgebied Zuilen. Hierdoor worden mogelijk kansen voor natuurontwikkeling in het Manitobabos met een nieuwe inrichting en een bijbehorend beheerplan ook niet benut. Door maximaal in te zetten op het realiseren van de natuurdoelen op de percelen in het gebied waar nieuwe natuur wordt ontwikkeld, het natuurinclusiever maken van de landbouw, het creëren van grotere rustgebieden in het parkbos, en een beheerplan voor het gehele gebied, wordt in Natuurgebied Zuilen zelf flink ingezet op natuurontwikkeling.
1.4	<u>Kansen om natuurvriendelijke overs langs de Vecht te realiseren worden niet benut</u> Door de focus te leggen op de realisatie van natuurvriendelijke oevers <i>in</i> het gebied, en niet langs de Vecht, worden binnen dit project in totaal minder natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Door in het gebied te zoeken naar de maximale potentie aan natuurvriendelijke oevers, en langs de Vecht te kiezen voor behoud van de bestaande vegetatie en aanwezige natuurwaarden, wordt nog steeds gekozen voor versterking van de natuur in het gebied en langs de Vecht.

Financiën

De maatregelen uit dit document (IPvE/FO) zijn globaal geraamd. Op basis hiervan worden de totale kosten (plankosten en uitvoeringskosten) voor het project geschat op circa €8 miljoen.

De plankosten (€1,6 miljoen) voor de ontwikkeling van het gebied worden gedekt uit het programma Aantrekkelijke Groene Leefomgeving en Erfgoed, doelstelling 'extra groen' (Meerjaren Groen Programma). Vanuit ditzelfde programma is onder de doelstelling 'water en rioleringssysteem' binnen het uitvoeringsprogramma Water en Riolering een bijdrage (€200.000,-) voor het project gereserveerd.

Voor de uitvoeringskosten is in het coalitieakkoord 2022-2026 een investeringskrediet van € 5 miljoen beschikbaar gesteld, ook als onderdeel van het programma Aantrekkelijke Groene Leefomgeving en Erfgoed.

Om de totale kosten van het project te dekken wordt daarnaast een beroep gedaan op twee externe middelen: de provinciale subsidieregeling 'Groen Groeit Mee' (max. €1 miljoen) en een bijdrage (ca. €200.000,-) vanuit het Programma Gezond Water van de Gemeente Utrecht in samenwerking met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Wanneer deze externe middelen niet worden toegekend, zullen in het detailontwerp aanpassingen worden gedaan waarmee het ontwerp alsnog binnen de beschikbare dekking past, of moet naar aanvullende bronnen worden gezocht. Omdat het IPvE voldoet aan subsidievoorwaarden van beide programma's en er voldoende middelen binnen de (subsidie)programma's beschikbaar zijn, is de inschatting dat de kans klein is dat deze middelen niet worden toegekend.

Vervolg

Na vaststelling van dit IPvE/FO wordt het FO in 2026 verder uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp (VO) en een Definitief Ontwerp (DO). Het VO wordt in deze fase nog een keer getoetst bij de omgeving. Hierna start de voorbereiding van de uitvoering, waarbij een aannemer wordt gezocht en

een planning voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt bepaald. De verwachting is dat in de 2e helft van 2027 de werkzaamheden kunnen starten. Omdat de uitvoering gefaseerd is en van vele factoren in het gebied afhankelijk (denk aan plantseizoen en broedseizoen) zal de oplevering van de laatste werkzaamheden naar verwachting pas in 2029 zijn.

Samen stad maken

In deze fase van het project is volgens het Samen Stad Maken beleid het Kompas voor Zeggenschap gehanteerd om een passende samenwerkingsvorm te kiezen. In de vorige fase was een kleine werkgroep intensief betrokken bij het opstellen van het startdocument. De raad heeft met de vaststelling van het startdocument de kaders voor de uitwerking vastgelegd. Er is daarom niet opnieuw over alle onderwerpen samenwerking met Utrechters gezocht, maar alleen over onderwerpen waarin in het IPvE/FO nog keuzes moesten worden gemaakt. Ook was het belangrijk om, na een intensief traject met een kleine groep betrokkenen in de aanloop naar het startdocument, in deze fase het brede geluid op te halen over de onderwerpen waar nog ruimte was voor input uit de omgeving.

De samenwerking had twee doelen: enerzijds bepaalde onderdelen van het ontwerp bespreken met relevante stakeholders uit de omgeving om input op te halen over de ontwerprichting: denk aan toegankelijkheid met de SOLGU, of sportvoorzieningen met sportverenigingen in de omgeving. Anderzijds input op bepaalde onderdelen ophalen bij een bredere groep bewoners en toekomstige gebruikers, denk aan de invulling van de entreezones of het voorstel om een uitkijktoren in het gebied te realiseren. Op deze manier is input opgehaald waarmee de raad een goede, brede belangenafweging kan maken. De samenwerkingsvorm 'peilen' kwam hierbij als passende samenwerkingsvorm naar voren. Dit alles is van tevoren in het bijgevoegde samenwerkingsplan uitgewerkt.

De peiling vond zoals gezegd op 2 manieren plaats:

- Een-op-een gesprekken met relevante stakeholders
- Een online enquête via DenkMee, ook ter plekke afgenomen in (Oud) Zuilen, Overvecht en het natuurgebied zelf

Met 1-op-1 stakeholders is in elk geval over de volgende thema's gesproken:

- De afstemming van het landbouwkundig gebruik en de ontwikkeling van het gebied
- Het watersysteem in het gebied
- Toegankelijkheid voor bezoekers met een beperking
- De verkeerssituatie op de Vechtdijk
- Sportvoorzieningen in het gebied
- Het verbeteren van de verbinding met het bedrijventerrein Overvecht

Alle input uit de 1-op-1 gesprekken is getoetst op haalbaarheid, beleid, kosten en of deze passen binnen de doelstellingen van het startdocument.

In de DenkMee enquête zijn over de volgende thema's vragen gesteld:

- De inrichting van de entreezones
- Sport- en speelementen
- De onderdoorgang van de J. M. de Muinck Keizerbrug
- Een uitkijktoren in het gebied

De peiling was kwalitatief van aard en gericht op het ophalen van belangen, niet enkel op populariteit van maatregelen. In totaal is de DenkMee enquête 2029 keer ingevuld. De input uit de enquête is gebruikt om het type zitmeubilair, sport- en speelvoorzieningen en maatregelen om de onderdoorgang van de Muinck Keizerbrug veiliger te maken in het ontwerp te kiezen en om het idee voor een uitkijktoren te toetsen.

Een uitgebreid verslag van de samenwerking, inclusief een terugkoppeling over alle input die is opgehaald en op welke wijze de input is verwerkt in het IPvE/FO is te vinden in het bijgevoegde samenwerkingsverslag. Alle deelnemers aan de 1-op-1 gesprekken hebben een individuele terugkoppeling ontvangen over hoe de input is verwerkt.

Communicatie

Er is een [webpagina](#) over het project ingericht en een [e-mailadres](#). Een grote groep geïnteresseerden wordt regelmatig per mail geïnformeerd. Deze groep is na de peiling nog weer behoorlijk gegroeid (in totaal op moment mailinglijst van circa 1800 geïnteresseerden).

De DenkMee enquête is onder de aandacht gebracht via de mailinglijst, een wijkbericht (verspreidingsgebied Zuilen-Overvecht, circa 3000 adressen), borden met een QR-code in het gebied en posters op diverse plekken in (Oud) Zuilen en Overvecht, een betaalde campagne via sociale media (met een nadruk op Overvecht) en fysieke aanwezigheid in (Oud) Zuilen, Overvecht en het natuurgebied zelf.

Er wordt na de zomer een publieksversie van dit IPvE/FO gepubliceerd via de website en de mailinglijst van het project. In september 2025 is een brede informatiebijeenkomst over het IPvE/FO en de resultaten van de peiling georganiseerd.

Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlage besluitvorming:

- IPvE/FO Natuurgebied Zuilen

Bijlagen informatief:

- Samenwerkingsplan IPvE/FO Natuurgebied Zuilen
- Samenwerkingsverslag IPvE/FO Natuurgebied Zuilen
- Onderzoek haalbaarheid verbinding over de Vecht bij Natuurgebied Zuilen